

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף מ"א of סוטה
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah elaborates on פרשת המלך, the Pesukim that the king recites during the Mitzvah of הקהל.
On the second day of Sukkos of the eighth year that follows Shmittah, all Jews, אנשים נשים וטף, would gather in the Bais HaMikdash to hear the king read certain פרשיות in משנה תורה, also known as ספר דברים

אין ישיבה בעזרה
אלא למלכי בית דוד בלבד
Only a king who is a descendant of דוד may sit down in the עזרה.

מלך שמחל על כבודו
אין כבודו מחול
A king may not forgo the honor due him.

A

פרשת המלך

אין ישיבה בעזרה
אלא למלכי בית דוד
בלבד

מלך שמחל על כבודו
אין כבודו מחול

B

The incident of king אגריפס in which the Yidden were punished, because they were חונף לרשע, approved of his transgression to gain his favor.

מותר להחניף לרשעים בעולם הזה
A person is permitted to flatter a רשע in this world, to defend himself.
("כ"ב בס' אורחות צדיקים))

B

The incident of king אגריפס
in which the Yidden were punished
because they were חונף לרשע

מותר להחניף לרשעים
בעולם הזה

- C** Six statements of רבי אלעזר regarding a person who occupies himself with חניפה
- ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה
 The four groups of people who are not allowed to face the שכינה;
 כת ליצים
 Those who are involved in mockery, and
 וכת חניפים
 Those involved in flattery, and
 וכת שקרים
 Those who are liars, and
 וכת מספרי לשון הרע
 Those who speak badly of others.

C

6 statements of רבי אלעזר regarding a person who occupies himself with חניפה

ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה

וכת ליצים
 וכת חניפים
 וכת שקרים
 וכת מספרי לשון הרע

1 So let's review ...

After completing the topic of גדול כהן ברכות the Mishnah continues to explain the next one of the ואלו נאמרין בלשון הקודש

Which is, פרשת המלך

The Pesukim that the king reads during the Mitzvah of הקהל

Zugt Di Mishnah

פרשת המלך כיצד מוצאי יו"ט הראשון של חג בשמיני במוצאי שביעית עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה

The Mitzvah of הקהל is on the second day of Sukkos of the eighth year that follows Shmittah, when all Jews, אנשים, would gather in the Bais HaMikdash to hear the king read certain פרשיות in ספר דברים, also known as משנה עזרת; and they would build a wooden platform in the עזרת נשים for the king to sit on.

The Pasuk of הקהל states:

מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות וגו'

And although the words **בבוא כל ישראל** imply מאתחלתא דמועד, that הקהל is at the beginning of Sukkos when the Yidden arrive, Rashi explains however that הקהל could not take place before the second day, because, they could not build the בימה on the first day because it's Yom Tov, and they could not build the בימה beforehand, because דדחקה לה עזרה

This would cause congestion in the עזרה.

Therefore, they were only able to build the בימה on the second day of Yom Tov, which is the first day of Chol Hamoed.

1

משנה:

ואלו נאמרין בלשון הקודש...

פרשת המלך

The Pesukim that the king reads during the Mitzvah of הקהל

כולל האלף כ"ג?

מוצאי יו"ט הראשון של חג

בשמיני במוצאי שביעית

עושין לו בימה של עץ בעזרה

והוא יושב עליה

מקץ שבע שנים

במועד שנת השמיטה

בחג הסוכות

בבוא כל ישראל לראות וגו'

בבוא כל ישראל imply מאתחלתא דמועד?

could not take place before the second day because, they could not built the בימה on the first day because it's Yom Tov and they could not built it beforehand, because דדחקה לה עזרה

2 The Mishnah continues:

חזן הכנסת נוטל ס"ת
ונותנה לראש הכנסת
וראש הכנסת נותנה לסגן
והסגן נותנה לכהן גדול
וכ"ג נותנה למלך

The Shamash brings the Sefer Torah and hands it to the Gabbai, who hands it to the סגן כהן גדול, who hands it to the Kohen Gadol, who then hands it to the king, because as the Gemara explains

כולה משום כבודו דמלך

This was done to show the numerous ranks under the king.

והמלך עומד ומקבל

וקורא יושב

The king stands up to accept the Sefer Torah, but sits down when he reads from it. The Gemara explains that this took place in the עזרת נשים, because

אין ישיבה בעזרה

אלא למלכי בית דוד בלבד

Only a king who is a descendant of דוד המלך may sit in the עזרת נשים. Others may sit only in the עזרה.

2

חזן הכנסת נוטל ס"ת
ונותנה לראש הכנסת
וראש הכנסת נותנה לסגן
והסגן נותנה לכהן גדול
וכ"ג נותנה למלך

כאלו מלאו כבודו דמלך

והמלך עומד ומקבל
וקורא יושב

This took place
in the עזרת נשים

Because

אין ישיבה בעזרה
אלא למלכי בית דוד בלבד

3 The Mishnah continues;
 אגריפס המלך עמד וקבל
 וקרא עומד ושבחוהו חכמים
 The king אגריפס, a descendant of הורדוס, remained
 standing while reading from the Sefer Torah, and the
 Chachamim praised him for this respectable act.
 The Gemara explains that although
 מלך שמחל על כבודו
 אין כבודו מחול
 A king may not forgo the honor due him. However,
 מצוה שאני
 He may forgo his כבוד, for the כבוד of a Mitzvah.

And afterward
 וכשהגיע ללא תוכל לתת עליך איש נכרי
 זלגו עיניו דמעות
 When אגריפס began to read the Pasuk of the prohibition to
 appoint a gentile king, he began to shed tears, because his
 father was NOT Jewish.
 אמרו לו
 אל תתירא אגריפס אחינו אתה אחינו אתה
 They comforted him and said, don't worry אגריפס, you are
 our brother, because, as Rashi explains
 שאמו מישראל
 His mother WAS Jewish.

4 The Gemara relates that
 באותה שעה נתחייבו שונאי ישראל כלייה
 שהחניפו לו לאגריפס
 At that moment the Yidden were sentenced to genocide,
 because they were חונף לרשע, they approved of his
 transgression in order to gain his favor. And even though
 he was considered a Jew through his mother, however as
 Rashi explains
 עבד היה ואינו ראוי למלכות
 He was a servant who is disqualified to be king.
 =====

3

אגריפס המלך
 עמד וקבל וקרא עומד
 ושבחוהו חכמים

Although
 מאך שמחל על כבודו
 אין כבודו מחול?
 However, לאני, מצוה

וכשהגיע
 ללא תוכל לתת עליך איש נכרי
 זלגו עיניו דמעות
 אמרו לו
 אל תתירא אגריפס
 אחינו אתה אחינו אתה
 אלנו מילכא

4

באותה שעה
 נתחייבו שונאי ישראל כלייה
 שהחניפו לו לאגריפס

Because they approved of his transgression
 in order to gain his favor

Even though he was considered a Jew
 through his mother,
 however
 עבד היה ואינו ראוי למלכות

5 The Mishnah continues that the king then reads from several פרשיות in ספר דברים, also known as משנה תורה: וקורא מתחילת אלה הדברים עד שמע ושמע והיה אם שמוע עשר תעשר כי תכלה לעשר ופרשת המלך וברכות וקללות עד שגומר כל הפרשה He starts from the beginning and reads until after the פרשה of עול מלכות שמים, the acceptance of שמע ישראל, in Perek 1. He then skips and reads שמע אם שמוע, the acceptance of עול מצות, in Perek 10; "עשר תעשר" in Perek 10; "כי תכלה לעשר" in Perek 10; "ברכות וקללות" in Perek 10, until the end of the פרשה. He then goes back and reads the פרשה of מלך in Perek 10. As Rashi explains, he recites the two פרשיות of מעשר because Sukkos is the time of separating מעשר; therefore קורא את אלו יחד שלא להפסיק במעשרות He recites these פרשיות consecutively, and does not recite the פרשת המלך in between in its correct sequence, as not to separate between the two פרשיות of מעשר.

The Mishnah continues:
 After the קריאה, the king recites the Brachos ברכות שכהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מוחילת העון
 The king recites all eight of שלש רגלים, in place of the ברכה of Yom Kippur, substituting the Brachahs of שלש רגלים in place of the ברכה of Yom Kippur
 =====

5

מלך

וקורא:

מתחילת אלה הדברים - עד שמע
 ושמע - והיה אם שמוע
 עשר תעשר
 כי תכלה לעשר
 ופרשת המלך
 וברכות וקללות - עד שגומר כל הפרשה

◆

קריאה
 After the קריאה
 the king recites the Brachos

ברכות שכהן גדול מברך אותן
 המלך מברך אותן
 אלא שנותן של רגלים תחת מוחילת העון

6 In continuation of the incident with אגריפס, the Gemara now elaborates on חנופה:
 אמר רבי שמעון בן חלפתא
 מיום שגבר אגרופה של חנופה
 From the day that חנופה became wide spread;
 נתעוותו הדינין
 The תורה דיני became corrupted. Because, as Rashi explains
 החניפו הדיינין את בעלי הדין
 The judges ruled falsely to gain favor of the claimants.

ונתקלקלו המעשים
 People are more involved in bad deeds, because
 הגדולים לא מיחו מפני חנופה
 The leaders do not protest against the עבירה, in order to gain their favor, and as a result the public began to learn from the עבירה בעלי.
 בעלי עבירה.

And
 ואין אדם יכול לומר לחבירו
 מעשי גדולים ממעשיך
 One is not better than the other, because they are all sinners.

7 דרש ר' יהודה בר מערבא ואיתימא ר' שמעון בן פזי
 מותר להחניף לרשעים בעולם הזה
 We are permitted to flatter רשע in this world under certain circumstances, when necessary to defend ourselves.
 As the Pasuk referring to הבא עולם states;
 לא יקרא עוד לנבל נדיב
 ולכילי לא יאמר שוע
 In עולם הזה there will be no חנופה to the רשעים. This implies;
 מכלל דבעולם הזה שרי
 That in עולם הזה it is sometimes permitted;

6 חנופה

אמר רבי שמעון בן חלפתא
מיום שגבר אגרופה של חנופה
נתעוותו הדינין

Because
 החניפו הדיינין את בעלי הדין

ונתקלקלו המעשים

Because
 כמדואים לא מיחו מפני חנופה
 and as a result
 the public began to learn
 from the עבירה בעלי

ואין אדם יכול לומר לחבירו מעשי גדולים ממעשיך
 One is not better than the other because they are all sinners

7 דרש ר' יבוצדק בר אבובא ואיתימא ר' שמעון בן פזי

מותר להחניף לרשעים בעולם הזה
 under certain circumstances
 when necessary to defend ourselves

לא יקרא עוד לנבל נדיב
 ולכילי לא יאמר שוע
 In עולם הזה there will be no חנופה to the רשעים

This implies;
מכלל דבעולם הזה שרי

8 עשיו adds that we see this from Yaakov Avinu who told עשיו כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים ותרצני I consider meeting you as honorable as meeting your מלאך.

However, רבי לוי holds that Yaakov did not say this to flatter עשיו. On the contrary, Yaakov said this to frighten עשיו and let him know that he frequently meets מלאכים.
=====

8

עשיו adds

We see this from Yaakov Avinu who told עשיו:

כי על כן ראיתי פניך
כראות פני אלהים ותרצני

*I consider meeting you
as honorable as meeting your מלאך*

However, רבי לוי holds

Yaakov did not say this to flatter עשיו

Yaakov said this to frighten עשיו
and let him know
that he frequently meets מלאכים

9 The Gemara now mentions six statements of רבי אלעזר regarding אדם שיש בו חנופה, a person who seeks to flatter others:

סימן א"ף עוב"ר גיהנ"ם ביד"ו ניד"ה גול"ה

1.
אף

מביא אף לעולם
ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת
He brings about Hashem's anger to this world, and his
תפילות are not accepted.

2.
עובר

אפילו עוברין שבמעיי אמן
מקללין אותו
Even the unborn children curse him.

3.
גיהנם

נופל בגיהנם
He will end up in גיהנם.

4.
בידו

כל המחניף לחבירו
סוף נופל בידו
ואם אינו נופל בידו
נופל ביד בניו
ואם אינו נופל ביד בניו
נופל ביד בן בנו
If he flatters another person, he will eventually fall prey to
that person, or to his son, or to his grandson as we see from
ירמיהו הנביא who was חונף to חונניה and was later captured by
his grandson יראיה.

5.
נדה

כל עדה שיש בה חנופה
מאוסה כנדה
He is repulsive as a נדה.

6.
גולה

כל עדה שיש בה חנופה
לסוף גולה
He will eventually be exiled from his home.

9 Six statements of רבי אלעזר regarding...

אדם שיש בו חנופה:
סימן א"ף עוב"ר גיהנ"ם ביד"ו ניד"ה גול"ה

① א"ף

**מביא אף לעולם
ולא עוד אלא
שאין תפלתו נשמעת**

② עוב"ר

**אפילו עוברין שבמעיי אמן
מקללין אותו**

③ גיהנ"ם

נופל בגיהנם

④ ביד"ו

**כל המחניף לחבירו
סוף נופל בידו
ואם אינו נופל בידו
נופל ביד בניו
ואם אינו נופל ביד בניו
נופל ביד בן בנו**

⑤ ניד"ה

**כל עדה שיש בה חנופה
מאוסה כנדה**

⑥ גול"ה

**כל עדה שיש בה חנופה
לסוף גולה**

10 אבא רב ירמיה בר אבא says
ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה
The following four groups of people do not receive the
שכינה.
כת ליצים
Those involved in mockery;
וכת חניפים
Those involved in flattery;
וכת שקרים
Those who are liars;
וכת מספרי לשון הרע
Those who speak evil of others;

הדרן עלך פרק אלו נאמרין
We have B"H completed the Seventh Perek of סוטה,
and will continue with the Eighth Perek, משוח מלחמה, in
the next Daf B'ezras Hashem.

10 אבא רב ירמיה בר אבא says

**ארבע כיתות
אין מקבלות פני שכינה**

▼	▼	▼	▼
וכת מספרי לשון הרע	וכת שקרים	וכת חניפים	כת ליצים